

ኢ.ሲ.ደ.ስ መንግሥት ስለምንታይክ ንሚዳ ወጸኡ?

ኢ.ሲ.ደ.ስ መን ምዃኑን? ወለዶኡን መበቁሉን ካበየናይ ማይቤት ምዃኑን? ኣብ ዝሓለፈ እዋን ብተደጋጋሚ ተተንቲኑ ስለዝነበረ፡ ሎሚ ንድሕሪት ተመሊሶ ብዛዕባ ወለዶን መበቁልን ኢ.ሲ.ደ.ስ ክደጋግም ኣድላዩ ኮይኑ ኣይረኽቡዎን። ሎሚ ግና ኢ.ሲ.ደ.ስ መንግሥት፡ ስለምንታይክ ንሚዳ ኤርትራ ተሰሊፉ? ዝብል ኣርእስቲ ከቕርብ ግድነት ኮይኑ ረኽቡዎ። መኸንያቱ ከኣ እቲ ቀንዲ ንህዝቢ ኤርትራ ከገድሶ ዝኸለል፡ መበቁልን ዘርእን ጥራይ ዘይኮነ፡ እቲ ኢ.ሲ.ደ.ስ ኤርትራዊን ሓላይ ሃገር ኤርትራን፡ ህዝቢ ኤርትራን፡ መራሒ ኤርትራን ተመሲሉ፡ ካብ ሚዳ ጀሚሩ ገና ክሳብ ሎሚ፡ ሚላታት እናቀያየረ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሰራዊትን ኤርትራ ዝፍጽሞ ዘሎ ገበናዊ ውዲታት፡ መብዛሕትኡ ህዝቢ ኤርትራ ብፍልጠት ተመራሚሩ ከምዘይበጽሖ ስለዝተረጎመዎ። ብግርህነትን ብእምነትን ጥራይ ግና፡ ንኢ.ሲ.ደ.ስ ከም ወዲ ሓማሴን ኤርትራዊ ኣሚኑ፡ ገና ከምልኸን ክስዕቦን ክዕዘብ ከሎኹ ኣዘዩ የጉህየኒ። ህዝቢ ኤርትራ ካብዚ እምነትዚ ኣላጊሱ ንኢ.ሲ.ደ.ስን ውዲት ኢ.ሲ.ደ.ስን፡ ብፍልጠት ተላዒሉ ከቃልዎን ክብድህን ከኣ ዘይሕለል ባህገይ እዩ። ስለዚ ካብቲ ቅድሚ ሎሚ ብቃሉ ምሕታት ዝዳሎ ዝነበረ ጽሑፋተይ፡ ሎሚ ግና ብርእሲ ዓንቀጽ ገይረ ከቕርብ ስለዝወሰንኩ፡ ኣንሆ ብኸምዚ ዝቕጽል ሕጽር ዝበለ ታሪኻዊ ትንተና ኣቕርብልኩም ኣሎኹዎ፡ ሰናይ ንባብ ይግበረልኩም።

ኢ.ሲ.ደ.ስ ኣብ ዝተናውሐ እዋን፡ ሕቡእ ኣጀንዳ ከተግብርዮ፡ ንሚዳ ኤርትራ ተሰሊፉ።

ኢ.ሲ.ደ.ስ ብመደብ ንኢትዮጵያን ዓበይቲ ባዕዳውያን ሃገራትን ንክቃለስምበር፡ ንህዝቢ ኤርትራ ደንጊጹ ነጻ ከውጽ ኣይኮነን። ብ1966 ዓ.ም. ብመንግስቲ ኢትዮጵያ ንሚዳ ኤርትራ ተላኢኹ። ብምክር ንጉስ ሃይለ-ስላሴን፡ እንደራሴ ንጉስ ሃይለስላሴ ኮይኑ ንኤርትራ ዝገዝእ ዝነበረ ኣስራተ-ካሳን፡ እንደራሴ ንጉስ ሃይለስላሴ ኮይኑ ገዛኢ ጠቅላይ ግዝኣት ወሎ ዝነበረ፡ ደጃዝማች ሰለሙን ኣብርሃምን (ሓው ንኣቶ ኣፈወርቅ፡ ኣቡኡ ንኢ.ሲ.ደ.ስ ዝብሃል) ተማዒዱን ተመኽሩን ብሱዳን ኣቢሉ ንሚዳ ኤርትራ ተመልሚሉ ዝተሰለፈ ሰላዩ እዩ።

ኣብቲ ፈለግ እዋን እዛ ዝተጠቐሰት ጋንታ ንጉስ ሃይለስላሴ፡ ንኢ.ሲ.ደ.ስ ወዲባ ንሚዳ ክትልእኮ ከላ፡ ረቂቕ መጽናዕትን ምክርን ስለላ መርበብ ኣሚሪካን እስራኤልን ኣይነበራን ክብሃል ኣይክኣልንዮ። ዝኾነ ኮይኑ ኢ.ሲ.ደ.ስ ነቲ ንስትራተጂ ኢትዮጵያ ዘዕውት ምክርን መደብ ዕዮን፡ በታ ጋንታ ብዓል ሃይለስላሴ ዝተዋህቦ ሰኒቐ፡ ቅድም ንሃገር ሱዳን ቀጸሉ ከኣ ንሚዳ ኤርትራዊ ኣትዮ። ካብኡ ሓሊፉ ድማ ነቲ ዝተዋህቦ መደብ-ዕዮ ደፋእ እናበለን ሚላታት እናቀያየረን፡ ሓላይ ህዝቢ ኣናተመሰለን ከተግብሮ ጀሚሩ። ኣብቲ እዋንቲ ላዕለዎይ መሪሕነት ተ.ሓ.ኤ. ቤት ጽሕፈቶም፡ ኣብ ሶርያን ኣብ ኢራቕንዮ ዝነበረ። መብዛሕትኦም ከኣ ኣስላምዮም ዝነበሩ። ሽዑ እዋን ጅግና ተጋዳላይ ዑስማን ሳልሕ ሳብዮ፡ ኣብ ብዙሓት ሃገራት ኣዕራብ እናተዋናጨፈ፡ ነቲ ኩሉ ወጸኢ ርክባት ዘሳልጦ ዝነበረ። ኣብ መወዳእታ ግዜ ግና “ምስ ንፋስ ዝተጸግዔ ሓርጭ ነይቀሰን” ከምዝብሃል፡ ምስ ኢ.ሲ.ደ.ስ ስሙር ግንባር ገይሩ ሃገራዊ ግቡኡ ኣናፈጸመ ከሎ፡ ብውዲትን ክሕደትን ኢ.ሲ.ደ.ስ ተጸልጺሉ። ኣብ መወዳእታ ከኣ ኣብ ሃገር ግብጹ፡ ብሃገሩ ኤርትራ እናጉሃዩ ካብዛ ዓለም ብሞት ተፈልዩ።

ብወገን መንግስቲ ኢትዮጵያን፡ ኣማኸርቲ ኢትዮጵያን ግና፡ ኣብ ውድብ ተ.ሓ.ኤ. ምሁራት ክርስትያን እንተተጸንቢሮሞ፡ ብፍላይ ንኤርትራ ብሓፈሻ ከኣ ንኢትዮጵያ ኣዘዩ ኣስጋኢ ኩነታት ክፍጠርዮ፡ ከምኡውን ኣብ ውሽጢ ተ.ሓ.ኤ. ምሁራት ክርስትያንን ኣስላምን ተሳንዮም ብውህደት ቃልሶም እንተድኣ ቀጸሎም፡ እቲ ቃልሲ ኤርትርስ ክዕዘብ ምዃኑ

ስለዘፍርሐም። ብሰንኪዚ ከአ እቲ ሰውራ ካብ ኤርትራ ቀጸለ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ከይልሕም ስለዘሰከሩም። ካብዚ ተበጊሶም ከአ ክርስታይን ምሁራት ካብ ውሽጢ ኢትዮጵያን ኤርትራን ተመልሲኦም፡ ኣብ ውሽጢ ተ.ሓ.ኤ. ክልካኹዎ፡ ረቂቕን ሰውርን መደብ ዕዮ እናኣተግበሩ፡ ንቃልሲ ኤርትራ ከበርዕኑዮ እቲ ቀንዲ ፕሮጀክቶም ዝነበረ። ካብኡ እቲ ዙሉ ፕሮጀክት ብመሪሕነት ኢሲያስ ንክሳላሳል፡ ብመደብ ንኢሲያስ ኣብ ውሽጢ ተ.ሓ.ኤ. ኮይኑ፡ ብፍላይ “ወዲ ሓማሴን ተመሲሉን፡ ብዝያዳ ድማ ሓላይ ሃገርን ፈታው ህዝብን ኮይኑ ቋንቋ ህዝቢ ኣናተዛረብ”፡ ንክገልግል ብስወር ወዲሶም ዝልካኹዎ። ስለዚ ኢሲያስ ኣብ ዝተናውሐ እዋን፡ ሕቡእ ኣጀንዳ ከተግብር ጥራይ እዩ ንሜዳ ኤርትራ ተሰለፉ።

ኢሲያስ ኣባል መሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማ ከሎ፡ ስርያ-ኣዲስ ዝብሃሉ ክርስትያን ክርሻኑ ከለው ስወርን ግሁድን ኢድ ነይሩዎዩ።

ኢሲያስ ንሜዳ ድሕሪ ምውጽኡ ቀልጢፉ ኣባል መሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማ ኮይኑ፡ ሓላፍነት ተሸኪሙ ድማ ንኢትዮጵያ ከገልግል ተመዘዙ። ኣብቲ እዋንቲ 1967 ዓ.ም. እዩ ዝነበረ። ካብ 140 ክሳብ 150 ቍጽሮም፡ ኣብ ኣዲስ ኣበባን ኣስመራን ካልኣት ከተማታት ኤርትራን፡ ስሩዓት ተ.ሓ.ኤ. ኮይኖም ዝቃለሱ ዝነበሩ ስርያ-ኣዲስ ዝተባህሉ ክርስትያን (ካብዚኣቶም 3 ጀበርቲ ዝርከቡዎም)፡ ኣብ ውድብ ተ.ሓ.ኤ. ተጸንቢሮም ንሃገሮም ክቃለሱ ንሜዳ ኤርትራ ወጸኦም። ክቃለሱ ምስ ሓተቱ ግና፡ መሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓ “ክታብት ደው ኣቢልናዮ ኢና”፡ ኢሎም ኣዋጅ ኣውጺኦም ስለዝነበሩ፡ “ክታብት ተሪፉዮ ዝብል ትእዛዝ ተሓላፊ-ሎም። ስለዚ ነቶም ካብ ጸላኢ ሃዲሞም ንሃገሮም ክቃለሱ፡ ንሜዳ ዝወፈሩ ንጹሃት ኤርትራውያን፡ ንሃገሮም ከይምለሱን ወይከአ ንሱዳን ከይስደዱን ግና፡ ንክቕንጸሉ ተፈሪዶም። ቀንዲ ንክንጸሉ ዘማኸረ ከአ ኢሲያስዮ ዝነበረ። ካብቲ ኢሲያስ ንመሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማ፡ ብዛዕባ ስርያ-ኣዲስ ዝሃቦ ርእይቶ ድማ ከምዚ ዝሰዕብ ነበረ፡- “እቲ ዝተኣወጀ ኣዋጅ ክክበር ኣለዎ፡ እዞም ሰባትዚኦም ክታብት ምስ ተጻጽዎ ስለዝመጹ ክቕንጸሉ ኣለዎም” ኢሉ ርእይቶ ከምዝሃበ ርጉጽ ሓበሬታ ኣሎ። ክሳብ ሎሚ ብህይወቱ ኣብ ሃገር ስዊድን ዝነበር ዘሎ፡ ኣሕመድ ሰክረተር ኣባል ላዕለዋይ መሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማ ህያው ምስክርዮ። ኣነ ቅድሚ 8 ዓመታት ምስ ኣሕመድ ሰክረተር፡ ብኣካል ተራኺብ ነቲ ታሪኽ ስርያ-ኣዲስን ኢሲያስን ተዘራሪበሊዮ። ክምስክር ከሎ ኣሕመድ ሰክረተር ከምዚ ይብል፡- “ኣብቲ እዋንቲ ኣነ ከም ዋና-ጽሓፊ መጠን፡ ኣብዚ ሰብዚ ስግኣትን ጥርጣራን ኣሎኒ፡ እዚ ሰብዚ ነዚ ውድብዚ ምሁራትን ክርስትያንን ሰንቢዶም ከይጻሰሉዎዮ ዝገብር ዘሎ፡ ኣብ መንጎ ኣስላምን ክርስትያንን ፍልልይ ክፈጥር፡ ዝተላእከዮ ዝመስለኒ ዘሎ፡ ነዚ ሰብዚ ኣሲርና ዘይንምርምር” ኢሉ ርእይቶይ ንመሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማ ኣቕሪብ ነይረዮ። ቅያዳ-ኣልዓማ ግና፡ “ሓደ ምሁር ሓማሴናይ ተረኺቡስ ከምኡ ክንፍጽም ኣይግቡእንዮ” ኢሎም ነቲ ሓሳብ ይጸጎሞ። ብተወሳኺውን ክሳብ ሎሚ ብህይወቱ ኣብ ሃገር ስዊድን ዝነበር ዘሎ፡ ሽቡ እዋን ኣባል መሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማን ሓላፊ ጸጥታ ተ.ሓ.ኤ.ን ነበር፡ ሳልሕ ሓዮቲ ዝብሃል፡ ምናልባት እቶም ብውዲት ኢሲያስ ዝተቐትሉ ስርያ-ኣዲስ፡ ኣስማቶምን ቍጽሮምን ዝሓዘ ኣርኒክ ክህልዎ ወይ ክዝክሮም ይኸእል ይኸውን ኢሉ እግምትዮ። ስለዚ ኢሲያስ ኣባል መሪሕነት ቅያዳ-ኣልዓማ ከሎ፡ ኣብቲ ምርሻን ስርያ-ኣዲስ ሰውርን ግሁድን ኢድ ነይሩዎዩ።

ብወልዳይ ካሕሳይ ዝምርሑ፡ ብዙሓት ክርስትያን ተጋደልቲ ተ.ሓ.ኤ.፡ ብሰንኪ ቅትለት ስርያ-ኣዲስ ንኢትዮጵያ ሰለጡም።

ብድሕሪ ምቕንጻል ተማሃሮ ስሪዓ ኣዲስ፡ ብወልዳይ ካሕሳይ ዝምርሑ ብዙሓት ክርስትያን ተጋደልቲ፡ ቦቲ ኩነታት ስለዝሰንበዱ፡ ብረቶም ጠንጢናም ኣብ መንግስቲ ሃይለስላሴ ከምዝሰለሙ ታሪኽ ዝምስክሮ ሓቂዮ። ድሕሪዚ መንግስቲ ኢትዮጵያ “ጀብሃ ክርስትያን ትሓርድ ኣላ” ኣናበለ ብዙሕ ፕሮፓጋንዳ ብራድዮን ብጋዜጣን ነዚሑ። ኣብ ውሽጢ ህዝቢ

ኤርትራ ከአ ብዙሕ ሕንፍሽፍሽ ተላላሊ። እዚ ውዲት'ዚ ከአ ብሰንኪ ኢሲያስ፡ ዓቢ መኸልኢያ ኣብ ሰውራ ኤርትራ'ዩ ፈጠሩ። ካብኡ ኢሲያስ ካብ ተ.ሓ.ኤ. ተፈልዮ ንከበሳ ክድይብ ከሎ፡ ኣብ ከሰላ ኮይኖም ዝቃለሱ ዝነበሩ ክልተ ሓርበኛታት ኤርትራውያን፡ ወልዳይ ግደን ዓዱ ዓዲ ጽንዓይ ሎጎ-ጭዋ-ሓግሴን፡ ኪዳነ ክፍሉ ዓዱ ማእዶ ተኸላ ሰራዮ፡ ካብ ተ.ሓ.ኤ ተፈሊና ንከበሳ ንድይብ ስለዘሎና ሰዓቡና እትብል ብኢድ ኢሲያስ ዝተጸሕፈት ደብዳቤ፡ ኣብ ኢዶም ኣብ ክንዲ ትበጽሕ፡ ኮነ ኢሉ ኢሲያስ ኣብ ቤት ጽሕፈት ጸጥታ ተ.ሓ.ኤ. ከምትበጽሕ ስለዝገበረ፡ እዞም ክልተ ክርስትያን ኣብ ከሰላ ተቐንጺሎም። ዓማ ክርስትያን ቀንጺላ ተባሂሉ ድማ ኣብ ምሉእ ከሰላ ኮነ፡ ኣብ ምሉ ካርቱም ተወርዮ። እዚ ሰውራ ውዲት'ዚ ድማ ቀንዲ ዓላማኡ፡ ንኣስላም ክርስትያን ከይሕወሱዎም ተባሂሉ፡ ንኢሲያስ ብሃይለስላሴ ዝተዋህቦ መደብ ዕዮ እዩ ዝነበረ።

ኢሲያስ ንከበሳ ምስ ወጸ ዝፈጸመ ገበናት ብዙሓት'ዮም።

ኢሲያስ ብድሕሪ'ዚ ቀጺሉ ንከበሳ ምስ ወጸ፡ ኣብ ዱርፎ ዝተባህለ ቦታ መወጽ ዝሰለገም ዝሸጡ 11 ደቂ ትግራይ ረሺኑዎም። ካብኡ ብትእዛዝን ብውዲት ኣስራተ-ካሳ፡ ኣብ ራድዮ ኢትዮጵያን ግዜጣ ኣዲስ ዘመንን፡ “መራሕቲ ኣስላም ክርስትያን ንትግራዎት ረሺኖም” ዝብል ወረ ኣብ መላእ ኢትዮጵያ ብዜና ማዕከናት ተነዚሑ። ካብኡ ኣስራተ-ካሳ ንልዑል ራእሲ መንገሻ ሰዩም፡ ሽዑ እዋን እንደራሴ ሃይለስላሴን ኣብ ትግራይ ዝነበሩ ጸዊዑ፡ “ክርስትያን ትግራዎት ብኣስላም ክሕረዱ ከለው፡ ህዝቢ ትግራይ ትም ኢሉ ድዩ ክዕዘብ ብረትዶ ኣየልዕልንዮ” ምስ በሎም፡ ንሶም ድማ “ኣብቲ ዝተኸልከለ ቦታ ዘይምኻድ ድኣምበር፡ ህዝቢ ትግራይ ግና ምእንት'ዚ ብረት ኣየልዕልንዮ” ኢሎም መለሰሉ። ኣብ መንጎ ጽንዓ-ደግለን ቶርዓን ዝነበረ ግርጭት'ውን ኢድ ኢሲያስ ነይሩዎዮ። ስወእ ዶክተር ፍጹም ገብረስላሴ፡ ንለባማት ጽንዓ-ደግለን ቶርዓን ጸዊዑ፡ ነቲ ግርጭት መዕረፊ ገይሩሉ ነይሩዮ። ሸኽ መሓመድ ዝተባህሉ ሚስቴን ቶርዓን ዝነበሩ፡ ምስ ዶክተር ፍጹም ገብረስላሴ ተራኸቦም፡ ነቲ ጉዳይ ከምዝሃድእ ገይሮምዮም። ድሕሪ'ዚ ነዞም ሸኽ መሓመድ ዝተባህሉ ሚስቴን ቶርዓን፡ ካብ ኣስመራ ብኣውቶቡስ ተሳፊሮም ንዓዶም ክምለሱ ከለው፡ ኣብ ግዋ እትብሃል ኣብ መሬት ስሓርቲ እትርከብ ቦታ ምስበጽሑ፡ ካብ ኣውቶቡስ ሰታዮ ኣውራጃም ረሺኖም። እቶም ቀተልቲ ኣብ'ቲ ረሳ ሸኽ መሓመድ ብዓቢ ጽሑፎም፡ “እዚ ገበንዚ ክርስትያን ደቂ ጽንዓደግለ ዝፈጸምዎዮ” ዝብል ጽሑፍ ገዲፎም ሃዲሞም ተሰዊሮም። እዚ ውዲት'ዚ እውን ውዲት ኢሲያስን ኣስራተካሳን ድኣዩምበር፡ ውዲት ደቂ ጽንዓደግለ ኣይነበረን።

ኢሲያስ “ንሕናን ዕላማናን” ዝብል መርዛም ማኒፊስቶ ክገርግሕ ከሎ፡ ንኣስላምን ክርስትያንን ከጸልእ ኢሉ'ዩ።

ካብኡ ቀጺሉ “ንሕናን ዕላማናን” ዝብል፡ ብዕሊ ንክርስትያን ጥራይ ዝሓሊ መርዛም ማኒፊስቶ፡ ኣብ ውሽጢ ደቂ ከበሳ ዘርጊሑ። ስሚዒት ህዝቢ ከበሳ መዝሚዙ ከኣ፡ ኣንጻር ኣሕዋቶም ኣስላም ንክስለፉ ኣሃሚሉዎምዮ። በዚ ድማ ሰውራ ኤርትራ ቀዳማይ ጸላኢኡ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያን ጉይቶቲን ጥራይ ኣለልዩ፡ ብሓባር መኪቲ መታን ከይዕወት፡ ኢሲያስ ኣብ መንጎ ኣስላምን ክርስትያንን ስሚ ነዚሑ፡ ንሰውራ ኤርትራ ከምዝጉተት ብምግባር ገበን ፈጸሙዮ።

ኢ.ሲ.ደስ “አዕናዊ ምንቅስቃሴ ወይ “መንካዕ” ዝብል ስም ኣጠሚቑ፡ ንምሁራት ጀጋኑ ኤርትራውያን ቀንጺሉ።

ኤርትራ ኣብቲ እዋንቲ ጥርይ ዘይኮነ፡ ሎሚውን ኣንተኻን ዋሕዲ ምሁራት ኣለዋ። ምሁራት ከኣ ንሓንቲ ሃገር ኣዝዮም ከምዘድልዩዋ ርዱእዮ። ኢ.ሲ.ደስ ግና ንከምስል ድኣዩ፡ ፍልልይ ኣሰላምን ክርስትያንን ዘካይድ ነይሩምበር፡ ቀንዲ ዓላማኡስ ዝኾነ ይኹን ምሁርን ለባምን ሓርበኛ ኤርትራዊ ወዲ ክበሳ ንምጥፍእዮ። ኣብቲ እዋንቲ ነቶም ካብ ዩኒቨርሲቲ ኣዲስ ኣበባ ንሃገርም ነጻ ንኸውጽኡ ብ1972 ዓ.ም. ንሜዳ ዝወፈሩ ምሁራት ደቂ ሃገር፡ ብ1973 ዓ.ም “አዕናዊ ምንቅስቃሴ” ወይከኣ “መንካዕ” ኢሉ ብምውንጃል፡ ንገሊጾም ሽዑን-ንሽዑ ቀንጺሉዎም፡ ንገሊጾም ድማ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ኣቕንዩ ብዘይይ ፍርዲ ቀንጺሉዎም። ኩሎም ድማ ክርስትያን ጥራይ እዮም ዝነበሩ።

“ዋግናውያን ኢ.ኹም” ተባሂሎም ብምውንጃል፡ ብኢ.ሲ.ደስ ዝተቀንጸሉ ንጹሃት ደቂ-ሃገር ብዙሓትዮም።

ብ1977-1978 ዓ.ም. ድማ ቀጽሮም ካብ 26 ንላዕሊ ዝኾኑ ንጹሃት ምሁራትን ደቂ ሃገር፡ ከም ብዓል ዶክተር እዮብ ገብረልዑል፡ ኣብ ሶቪት ሕብረት ዝተማህረ ዝርከቡዎም፡ ብዘይ ፍርዲ ከም ኣመሉ ነቶም ቀንጸልቲ ጭፍራ-ሽበራኡ ኣዚዙ መንቀሳ-ዎምዮ። ካብ 90% ከተማታት ኤርትራ ብሰራዊት ጀብሃን ሻዕብያን ነጻ ወጺኡ ከብቅዕ ከኣ፡ ስኣን ስምምዕ መራሕቲ ጀብሃን ሻዕብያን፡ ብሕልፊ’ኳድኣ ራእዩ ኢ.ሲ.ደስ ኣብ ክንዲ ስምረት ህውከትን ምፍልላይን ስለዝኾነ፡ ስኣን ስምምዕ ክልተ ደቂ ሃገር፡ ነቲ መሬትን መስኪን ህዝብን ጠንጢኖሞ፡ ግዳይ ወተሃደራት ኢትዮጵያ ኮይኑ።

ብሰንኪ ኢ.ሲ.ደስ ኣብ መንጎ ክልተ ደቂ ሃገር፡ ዠናት ሕድሕድ ተባሪዑ።

ብ1982 ዓ.ም. ገና ቀዳማይ ጸላኢ ንህዝቢ ኤርትራ እናኣሳቐዮ ከሎ፡ ብሰንኪ ሰላዩ ኢ.ሲ.ደስን ኣብ ተ.ሓ.ኤ. ዝነበሩ ስውራት ሰለይቲ መሻርኽቱን፡ ኣብ ከተማ ካርቱም ዝነበሩ ኣማኸርቲ-ስለያን ዝተሃንደሰ ወዲት፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዘዩርብሕ ውግእ ሓድሕድ ወለዖም። ሳዕቤኑ ከኣ ማእለያ ዘይብሎም መንእሰያት ኤርትራ፡ ብጥይት ኣሕዋቶምን ኣሓቶምን በጃ ኮይኖም። ብኸምዚ ድማ ካብቶም ብወተሃደር ኢትዮጵያ ዝጠፍኡ መንእሰያት ኤርትራ፡ ብውግእ ሓድሕድ ጀብሃን ሻዕብያን ዝጠፍኡ ይበዝሑ ነይሮም። ህዝቢ ኤርትራ ነዚ ገበንዚ ምስ ሰምዐ ከኣ፡ ዓረቕቲ ወራዙትን ዓበይቲ ዓድን ካህናትን መዚዙ ንሜዳ ልኢኹ። እቶም ዓረቕቲ ድማ ፈቐዶ ገብታትን ሽንጭርታትን ጠሓሒሶም፡ ምስ መራሕቲ ሻዕብያን ጀብሃን ተራኺቦም፡ “ኣሕዋት ምስዝፋቕሩ ጸላእቶም ይስዕሩ፡ በጃኻትኩም ምእንቲ ህዝቡኹም ሓቢርኩም ጸላኢና ቀንጥጡልና፡ መምክሒ ኣይትግበሩና” ኢሎም ከኣ ለሚኖሞም። ካብቶም ሽዑ ዝነበሩ ዓረቕቲውን፡- “ኣብቲ ግዜ ዕርቂ ብፍላይ ኢ.ሲ.ደስ ግብሩን ተልእኽኡን ኣጸቢቑ ስለዝፈልጥ ዝነበረ፡ ነቲ ስምረት ዝዘርግ ጸረ ዕርቅን ሕብረትን ተዋስኦ እናምጽኤ፡ የላግጽ ከምዝነበረ ዘይርሳዕ ታሪኽዮ” ክብሉ ካብቲ ዘጋጠሞም ተምክሮ ኣዘንቲዮምለይ እዮም።

ኢ.ሲ.ደስ ምስ ወያኔ ተላፊኑ፡ ንሰራዊት ተ.ሓ.ኤ. ካብ ገጽ መሬት ኤርትራ ንመሬት ሱዳን ከምዝጉሓፉ ገይሩዮ።

ብድሕሪዚ ኢ.ሲ.ደስ ዝገበረ ገሩ ነቲ ብህዝቢ ዝተጠልበ ስምረት ምስ ኣፍሸሎ፡ መደብ ዕዮኡ ንኸተግብር ቀጺሉ። ምስ ውድብ ወያኔን ምስ ሰለልቲ መራሕቲ ተ.ሓ.ኤ.ን ተላፊኑ ድማ፡ ንሰራዊት ተ.ሓ.ኤ. ካብ ገጽ መሬት ኤርትራ ንመሬት ሱዳን ከምዝጉሓፍ ገይሩ። ጸኒሑ ከኣ ኢ.ሲ.ደስ ንሜዳ ኤርትራ ምስ ብሓቶ፡ ኣብ ፈቐዶ ዓድታት ኤርትራ በቶም ቀንጸልቲ-

ጭፍራኑ እናሰሎኸ፡ ነቶም ንእከይ ግብሪ ሻዕብያ ዓገብ ንዝበሉ ብዙሓት ዓበይቲ ዓድን ወራዙትን፡ መታን ንህዝቢ ንክጃጁ ቀንጺሉዎምዮ። ባህሊ ህዝቢ ኤርትራ መሪዙ። መንእሰያት ብሓይሊ ክተቱ ኣናበሉ፡ ብቐስብ ካብ ገዝኦም ገፊፉ ኣብ ዡናት ኣዕሪቡዎምዮ። ንረብሓ ህዝቢ ኤርትራ ዝሓሊ ኤርትራዊ መራሕ ግና፡ ከቶ ከምዚ ኣከይዚ ኣይፍጽምንዮ።

ድሕሪ ምሕቓቕ ተ.ሓ.ኤ፡ ኢ.ሲ.ደስ ሓርበኛታት መራሕትን፡ ተጋደልትን ኤርትራውያን፡ ካብ ውሽጢ ህ.ግ.ሓ.ኤ. ቀንጺሉዮ።

ነቲ ሰወር ኣጀንዳኡ ዝተረድኡ ጀጋኑ፡ ከም ብዓል ኣብራሂም ዓፋን ሰለሙን ወልደማርያምን፡ ካልኣት ጀጋኑ ኤርትራውያንን ብሰወርን ብሰላሕታን ቀንጺሉ ድማ ምስ ውድብ ወያኔ ተሓናጊሩ ንኣስመራ ተጃጃጺሩ። ገና ኣስመራ ከይተታሕዘት ከላ ድማ፡ ፈጻሚት ሽማግሌ ህ.ግ.ሓ.ኤ. ከዩፍለጠ፡ ውዲታዊ ኣኼባ ንክካይድ ብጐይቶቱ ንለንደን ተጠለቡ ከይዱ። ምስ ኣቶ መለስ ዜናዊን ምስቲ ንፍሉይ ጐዳይ ቀርኒ ኣፊቃ፡ ብመንግስቲ ኣሜሪካ ዝተመዘዘ ሚስተር ሀርማን ኮህን ተራኺቡ። እቲ ኣብ ለንደን ዝተገብረ ውዕል ከኣ ንህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ሕቡእ ምስጢር ኮይኑዮ ተሪፉ።

ኢ.ሲ.ደስ ድሕሪ ነጻነት፡ ኣብ ክንዲ ንፍትሕን ህንጻ ሃገርን ዝቃለሰ፡ ንረብሓ ባዕዳውያን ኣዕነውቲ ውግኣት ከካይድ መሪጹ።

ብድሕሪዚ ሰወር ውዕልኪ ከኣ፡ ህዝቢ ኤርትራ ክቡር ድሙ ኣፍሲሱ፡ ንጸላኢ ካብ መሬት ኤርትራ ሰጐጐ ከብቐዕ፡ ኣብ ክንዲ ሽዑ ንሽዑ ነጻነቱ ዝእውጅ፡ ብሰንኪ ውዲት ኢ.ሲ.ደስ ድሕሪ ክልተ ዓመት ብረፈረንደም ነጻነቱ ክረጋገጽ ኣለዎ ተባሂሉ ተወሲኑ። ረፈረንደም ከኣ ተኻይዱ። መንግስቲ ሱዳን ድማ እታ ቀዳመይቲ ብነጻነት ኤርትራ ዝኣመነት ሃገር ነበረት። መንግስቲ ኢትዮጵያውን ቀጺላ ብነጻነት ኤርትራ ኣመነት። እዚ ኩሉ ፍጻሜታት ተፈጸሙ ከኣ ህዝቢ ኤርትራ ሕገ-መንግስቲ ወይ ሃገራዊ ሕገ ኣርቂቕ ብምእዋጅ፡ ብሕገ ዝምእዘዝ ፓርላማ ኣብ ክንዲ ዝምሰረትን፡ ህዝቢ ኤርትራ ምስ ጐረባብቲ ተሳኒዩ ሕረሰ-ሓራሳይ ንገድ ንጋዳይ ከይብል፡ ኢ.ሲ.ደስ ብብእዋኑ ምስ ጐረባብቲ ሃገራት፡ ኣዕናዊ ውግኣት ንክካይድ መሪጹ። ምስ መንግስቲ ሱዳን ውግእ ተወለዑ፡ ካብ ሽዱስተ-ሽሕ ንላዕሊ ተጋደልቲ ኣብ ዡናት ሱዳን ፈለሰም። ነቲ ዝተኻየደ ውግእ ዝምስክር ሽዑ እዋን ኣዛዚ ውግእ ዝነበረ፡ ሻምበል ፍቕረ ዝተባህለ ኤርትራዊ፡ ክሳብ ሎሚ ኣብ ሃገር ሰዊድን ይነብር ኣሎ። ዑመር ሓሰን ኣሕመድ ኣል-በሺር፡ መራሕ መንግስቲ ሱዳን፡ ቅድሚ ረፈረንደም ንህዝቢ ኤርትራ ቊጠባዊ ሓገዝ ሓደ ሚልዮን ጅኔ ብጥረ-ገንዘብ ለጊሱዮ። ንኸምዚ እትሕግዝ ሃገር ግን ውግእ ኣይትውልዕን ኢኻ። ኢ.ሲ.ደስ ግና ወልፊ ውግእ ሰለዘለዎን፡ ተልእኾኡ ድማ ሰለዘኾነን፡ ምስታ ቅድሚ ኩሉ ነጻነት ኤርትራ ዝኣመነት ሱዳን ውግእ ወለዑ።

ካብዚ ቀጺሉ ኢ.ሲ.ደስ “ሃገር የመን ደሴታት ሓኒሽ ገቢታትልና” ኢሉ፡ ደማዊ ውግእ ምስ መንግስቲ የመን ወለዑ ተሳዒሩ። እተን ደሴታት ሓኒሽ ድማ ብቤት ፍርዲ ዓለም ንሃገር የመን ተዋሂቦን። ካብኡ ቀጺሉ ኢ.ሲ.ደስ ምስ መንግስቲ ጁቡቲ ተናኺሱ። ብመንግስቲ ፈረንሳ ምስተገንሐ ግና ኣንሳሒቡ። ኣዚ ከይኣኸሎ ከኣ፡ ነታ ንእሽቶ ዓዲ ባዱመ፡ “ወያኔ ጠራሮ ወሪሮምኒ” ኢሉ ሕሱር ፕሮፓጋንዳ ኣብ ህዝቢ ብምንዛሕ፡ ኣዕናዊ ውግእ ወለዑ ከምስል ምስ ለለላ መርብብ ክመያየጥ ንስዑዲ-ዓረብ ገይሹ። ብሰንኪ፡ “ደባዊ-ውግእ” ዝፍለጥ፡ ግን ከኣ ንጥፍኣት ዝዕድም ዘይቅኑዕ ውግእ፡ ካብ ሚእቲ-ሽሕ ዝበዝሕ መንእሰይ ሃሊቑ። “ድሕሪ ማይ ኣብ ብዓቲ” ከምዝብሃል ከኣ፡ ድሕሪ ስዕረት “ደባዊ ዡናት”፡ ዕረቕኒ ኢሉ መለኸት ነፊሑ። ብመንግስቲ መንግስቲ ኣልጀርያ ድማ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ፡ ኣብ ከተማ ኣልጀርስ ዘሕፍር ስዕረት ተቐብሎ ተፋራሪመ። ባዕዳውያን ሓይልታት (ሰራዊ ሕቡራት ሃገራት)፡ ኣብቲ ብጀጋኑ ደቂ ኤርትራ ሓራ ዝወጸ መሬት ኤርትራ ከኣ ዋርድያታት ኮይኖም መዓስከር ገይሮም። እዚ ከይኣኸሎ ድማ ኣብ ሃገር ኮንጎ መሳኪን ኤርትራውያን ተጋደልቲ ልኢኹ፡ ብድያመንድን ወርቅን ቀዩሩዎም። ኣብ ዘይሃገሮም ከኣ

ግዳይ ዘይረብሕሉ ኩናት ኮይኖም ዓሪቦም። እዚ ኩሉ ብኢሲያስ ዝፍጽም ዘሎ ኣሉታዊ ፍጻሜታስ፡ ንረብሓ መንዩ ኢሉዶ ህዝቢ ኤርትራ ሓቲቱን ተመራሚሩን ይፈልጥ? ኢሲያስከ እዚ ብዘይዕረፍቲ ካብ ጎረባብቲ ሃገራት ነጠፍ፡ ዓለምለኽ ዶብ ጥሒሱ፡ ውግኣት ዝውልዕሱ፡ ንህዝቢ ኤርትራን ንልዑላውነት ኤርትራን ስለዝሓለዩ ደኸን ይኸውን? ኣይፋሉን! ብዙሓት ተመራመርቲ ፖለቲካ ዘረጋገጽዎ ጭቡጥ ሓበሬታት ከምዝምስክሮን፡ ተመክሮ ሰውራ ኤርትራ ዘረጋገጸ ክውንነትን፡ ኢሲያስ ካብታ ንሚዳ ዝተሰለፈላ እዋን ጀሚሩ ክሳብ ሎሚ፡ ካብቲ ዝተዋህቦ መደብ-ዕዮ ከይወጸ ሚላታት ኣናቀያየረ ከተግብሮ ጥራይ እዩ ጸኒሑ። ብኻልእ ኣዘራርባ ዓላማን ራእዩን ኢሲያስ ገና ኣይተቐየረን። ዋላኳ መታን ንህዝቢ ኤርትራ ንኸሃምል፡ ዝተፈላለዩ ሚላታት እንተቀያየረ፡ ንዘስተብህልን ዝመራመርን ሰብ፡ እቲ እኩብ ድምር መደብ-ዕዮ ኢሲያስ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣብ ባርነት ኣእትዩ፡ ንልዑላውነት ኤርትራ ቀንጢጡ፡ ነታ መሬት ኤርትራ ድማ ንባዕዳውያን ንኸማሰሓ ጥራይ እዩ።

ኣካለ-ሰንኸላን ማይሓባር፡ ብትእዛዝ ኢሲያስ'ዮም ተቐንጺሎም።

ጉድ ኢሲያስ እዚ ጥራይ ኣይኮነን። ነቶም ኣብ ሓርነታዊ ኩናት ዝሰንከሉ፡ ጀጋኑ ኣካለ-ሰንኸላን ኤርትራውይን፡ “ህዝባዊ መንግስቲ ይተኸል! መብጽዓ ሰውኣት ይተግብር!” ኢሎም ሰላማዊ ሰልፊ ንኸገብሩ ካብ ማይ ሓባር ነስመራ ምስተበገሱ፡ ቀንጻልቲ-ጭፍራኡ ኣዚዙ ብጥዩት ክምዝቑለው ገይሩዮ። ጸኒሑ ዓገብ ንዝበሉ 15 ላዕለዎት ሰብ-ስልጣን ህዝባዊ ግንባር፡ “ኣይፋልናን ብኸምዚ ሃገር ኣይምሓደርንዮ፡ ስልጣን ንህዝቢ ነረክብ” ዝብል ጠለብ ሓዞም ስለዝተላዕሉ፡ ጨውዮ ኣሲሩዎም። ገሊኦም ኣብ ቤት ማእሰርቲ መሸምሾም መይቶም። እቶም ዝተረፉ ድማ ክሳብ ሎሚ፡ ብዘይ ፍርዲ ኣብ ዘስካክሕ ቤት ማእሰርቲ ንሕልፈታት ይበልዩ ኣለው። እዚ ኩሉ ኣሉታዊ ፍጻሜታዚኸ እንታይ ክብሃልዮ? ኢሲያስ ንህዝቢ ኤርትራን ንልዑላውነት ኤርትራን፡ ልዕሊ ኩሉ ህዝብን ተጋደልትን ስለዝሓለዩ ድዩ፡ ወይስ ብዓሰብቲ ዝተዋህቦ መልእኸቲዮ ዝፍጽም ዘሎ? እወ! ብጎይቶቲ ዝተዋህቦ መልእኸቲ ንምፍጻም፡ ብመደብ ኮነ ኢሉ እዩ ዝፍጽም ዘሎ። እዚ ኢሲያስ ንሚዳ ካብ ዝወፍር ጀሚሩ፡ ክሳብ ሎሚ ዝፍጽም ዘሎ ኣሉታዊ ፍጻሜታት፡ ብሓቂ ንረብሓ ህዝቢ ኤርትራ ኢሉ ይገብሮ እንተድኣ ሃልዩስ፡ ህሉው ኩነታት ህዝቢ ኤርትራ ምክትታል እኹል መረዳእታዮ።

ግብረ-ሽበራዊ ወፍሪ ኢሲያስ ኣብ ሃገር ሶምል ንመን ረብሓዮ?

ኩናት ምስ ሱዳን፡ ኩናት ምስ ጅቡቲ፡ ኩናት ምስ የመን፡ ኩናት ምስ ኢትዮጵያ ምስወድኤኸ፡ ንህዝቢ ዘርብሕ ቍምነገር እንታይ ገበረ? ነቲ ንኣሜሪካውያንን ንኤውሮጳንን ዘረብረቦም ጉዳይ ሃገር ሶማል፡ ኢሲያስ ሓላይ ህዝቢ ሶማል ተመሲሉ፡ ውቅያኖስ ሰጊሩ ጎብለል ቀርኒ ኣፍሪቃ ኮይኑ ግብረ-ሽበራዊ ፍጻሜታት ገና ይፍጽም ኣሎ። እዚ ተልእኾዚ ከኣ ነቲ ኣሜሪካ ዝሃብዎ መደብ-ዕዮ ንምትግባር ጥራይ እዩ'ምበር፡ ንህዝቢ ሶምል ደንጊጹ ኣይኮነን። ዕዮ ገዛ ህዝቢ ኤርትራ ገና ከይተተንከፊ ተኸሚሩ ከሎ፡ ከምቲ ኣሜሪካ ዝደልዩዎ ንሃገር ሶማል ክበታትን ተዋፊሩ። ስለዚ እዚ ኣብ ሶማል ዝፍጽም ዘሎ ግብረ-ሽበራዊ ወፍሪ፡ ንረብሓ ህዝቢ ኤርትራን፡ ንረብሓ ህዝቢ ሶምልን ዘይኮነስ፡ ንረብሓ ልኣኸቲዮ። ሶማልን እቲዮጵያን ኣንተኸይኖም ግና፡ ብሰንኪ ኣጋዴን ምዓስከ ተፋቐሮም ይፈልጡ። ኣብ ግዜ ንጉስ ሃይለስላሴ ውግእ ነይሩዮ። ኣብ ግዜ ደርጊ ውግእ ነይሩዮ። ሕጂውን እቲ ግርጭት ገና ስለዘይተፈትሐ ይቕጽል ኣሎ። ህዝቢ ኤርትራ ግና ምስ ሃገር ሶማል ዘራኸቦ ደባዊ ግርጭት ስለዘይብሉ፡ ምስ ህዝቢ ሶማል ኣብ ግዜ ሰውራ ይኹን ሎሚ ሽግር ኣይነበረናን። ሎሚውን ከገራጭወናን ከሳሓሕበናን ዝኸእል ዋላ-ሓደ መኸንያት የብልናን። ኢሲያስ ግና ተልእኾ ስለዘለዎ፡ ዓለም-ለኽ ዶብ ሰጊሩ፡ ኣብ ሶማል ስርሔይ ኢሉ ግብረ-ሽበራዊ ወፍሪ ገና ከይተሓለለ ይካይድ ኣሎ።

ኢ.ሲ.ደስ ዲክታቶር አይኮነን ፋሺስትዮ!

ህዝቢ ኤርትራ ሎሚ እዋን፣ በቶም አብ እዋን ቃልሲ ዝሃለቐ ደቁ ክድበስ፣ እቲ መሰሉ ተገፊፉ ዘሎ ክትካእ፣ እቲ ብኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. ተገቢቱ ዘሎ መሬቱ ከም ቀደሙ አብ ዋናታቱ ደቁ ሃገር ክምለስ፣ እቲ አሰማተን ተደምሲሱ ዘሎ ኩርዓት አውራጃታቱ ክምለስ፣ እቲ ረኽሲ ዘሎ ጭዋ ባህሉን፣ ቅዱስ ሃይማኖቱን ክሕደስ፣ ነታ ብጀጋኑ ደቁ ሓራ ወጺኦ ዝተባህለት ሃገሩ፣ ክንዲ ጠንጢኑዎ አብ ባዕዳውያን ሃገራት ዝሰደድ፣ ተቃሊሱ ዘምጽኦ ነጻነቱ አናስተማቐረ ክነብረላዩ ዝደሊ'ምበር፣ ዝሓለፈ ኩናት ኣርባዓ ዓመታት ክይአኽሎ፣ ደቁ ዕሱባት ኢ.ሲ.ደስ ኮይኖም፣ አብ ፈቐዶ ሃገራት አብ ኩናት ክጠፍኡ አይኮነን። አብ ኩናት ከአ ህዝቢ ኤርትራ ምንም ረብሓ የብሉን። ብዙሓት ሰባት ኢ.ሲ.ደስ ዲክታቶር እዩ። ክብሉ እሰምዕን ክጽሕፉ ድማ እንብብንዮ። አነ ግና ንኢ.ሲ.ደስ ፋሺስቲዮ ዝብሎ። ብዙሓት ዲክታቶራት አብ ዓለም ነይሮምዮም። ኢ.ዲ.አሚን ዝብሃል ዲክታቶር'ውን፣ ገዛኢ ሃገር ኡጋንዳ ከምዝነበረ እዝክርዮ። ንሱ ግና ከምዚ ኢ.ሲ.ደስ ንህዝቡ ብጥሜት ኮኒኑ፣ ንሰደት ንኸውሕዝ፣ ብተዘዋዋሪ ዝሰጎ ዘሎ ደቁ ሃገር ኣይሰጎጎን። ንህዝቡ ቅጫ እናብልዐ ግና ንደቁ ወጸኢዮ ካብ ሃገር ኡጋንዳ ሰጉጉዎም እምበር፣ ንደቁ ኡጋንዳስ ካብ ዓደም ኣይሰጎጎምን። ኢ.ሲ.ደስ ግና ብስም “ሃገራዊ አገልግሎት” እናሸቀጠ፣ ንመንእሰያት ኤርትራውያን ካብ መአዲ ትምህርቶም ገፊፉ፣ አብ በረኻ ሳዋ ዘሪዑ ንኸሰደዱ ፈኒደዎም ኣሎ። ስለዚ ንዓይ ከምዚ ገበንዚ ዝፍጽም ሰብ፣ ዲክታቶር አይኮነን ፋሺቲ ጥራይ'ውን ዘይኮነ ጸረ ህዝብን ሃገርን ዝኾነ ብገበናት ዝሕተት ሰብዩ።

ዝምድና ኢ.ሲ.ደስ ምስ ቅንጅት፣ እንታይ እዩ ዓላምኡ?

እዚ ሰብዚ ሕጂ ድማ ሕሉፍ ሓሊፉ፣ ንህዝቢ ኤርትራ ስለዝነፃቐ፣ ነታ ጋንታ ንጉስ ሃይሉ ስላሴን፣ አስራተ-ካሳን ደጃዝማች ሰለሙን አብርሃምን፣ ንሜዳ ከተፋንዎ ከላ፣ ቃል ኪዳን ዝአተዎ ንምትግባር፣ ምስ ቅንጅት ክትሓባበር ይርኤ ኣሎ። ምናልባት'ውን ካድረታት መንግስቱ ሃይለማርያም አብ አስመራ ካብ ሃለው፣ መንግስቱ ሃይለማርያም'ውን አብ አስመራ ይህሉ ይኸውን ኢሊዮ ዝኣምን።

ዲፕሎማሲያዊ ርክባት ኢ.ሲ.ደስ ምሰየኖት ሃገራትዮ?

ዲፕሎማሲያዊ ርክባት ኢ.ሲ.ደስ እንተድኣ ብኣድህቦ ተኻታቲልናዮ፣ ብስወር ቀንዲ ዝምድናኡ፣ ምስ መንግስቲ እስራኤልን አሜሪካን ኢጣልያን ክኸውን ከሎ፣ ህዝቢ ንምድንጋር ግና፣ አብ ክንዲ ምስ ጎረባብቲ ኤርትራ ምዝማድ፣ ምስተን ካብ ኤርትራ ብደብ ዘራኽባን፣ ንቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ድማ ዘይሓገዝን ሃገራትዮ። ንመረዳእታ እቲ ግሁድ ውዲታዊ ርክቡ፣ ምስ ከም ብዓል ሊብያን ግብጽን፣ ደቡብ አፍሪቃንዮ። ብኻልእ ኣዘራርባ ዝምድና ኢ.ሲ.ደስ፣ ምስታ አብ እዋን ሰውራ ኤርትራ ቅንጣብ ሓገዝ ዘይሓገዝትን፣ ንረፈረንደም ኤርትራ ክትዕንቅፍ ድማ ንጹጥሮስ ቃሊ ዝልኣኸት ሃገር ግብጽን፣ ምስታ አብ እዋን ሰውራ ኤርትራ ንቃልሲ ኤርትራ ንኸተፍሸል፣ 80 ታንክታት ንመንግስቱ ሃይለማርያም ዝዓደለት ሃገር ልብያንዮ። ምስ ነጻነትካ ዝኣመናልካ ጎረባብቲ ሃገራት ክትናኸስ፣ ምስ ጸላእቲ ህዝቢ ኤርትራ ግና ክትዛመድ ነውሪዮ። ንኣይግዳዱ ኢ.ሲ.ደስ ግና ብልዑላውነት ኤርትራን፣ ብህዝቢ ኤርትራን ፈጸሙ ስለዘይኣምን ነውሪ አይኮነን።

እዋ ንመን ከታልል ድኣዮ ኢ.ሲ.ደስ፣ ወግሔ ጸብሔ አብ ቃለ-ምሕታት ማዕከናት ዜና፣ ተጠሊዑ መራሕ መንግስቲ ከምዝኾነን፣ ንሃገር ኤርትራ ከምዝሓልን ዓጀውጀው ዝብል ዘሎ? ኢ.ሲ.ደስ ካብዚ ገቢቱዎ ዘሎ ሕገ ኣልዑ ስልጣን ከልግስ ዝግደድ፣ ህዝቢ ኤርትራ ምስጢር ኢ.ሲ.ደስ ምዝርድኦ ጥራይ እዩ። ስለዚ ህዝቢ ኤርትራ ኢ.ሲ.ደስ መንዮ?

ስለምንታይከ ንሜዳ ኤርትራ ተሰሊፉ? ኣብ ሜዳ ኤርትራኽ እንታይ ኣሉታዊ ፍጻሜታት ፈጸሙ? ሎሚኽ እንታይ ይፍጽም ኣሎ? ዝብሉ ሕቶታት ምስ ዝምልሱን፡ ነቲ ኢሲያስ ኣብ መንጎ ህዝቢ ኤርትራ ነዚሑዎ ዘሎ ፈላላዪ መርኸዚ ምስ ዝርድኡን ጥራይ እዩ፡ ካብ ስልጣኑ ከልግስ ዝግደድ። ህዝቢ ኤርትራ ብፍልጠት ሓቢሩ ንጉድ ኢሲያስ ፈቲሹ፡ ምስ ፈለጦ ጥራይ እዩ፡ ፋሺስታዊ ኢሲያስ ካብ ስልጣኑ ክለቕቕ ዝግደድ።

መ ደ ም ደ ም ታ

ርግጽዩ ንኹሉ ገበናትን ምስጢራትን ኢሲያስ ተንቲንካ ኣይውዳእንዩ። ካብቲ ማእለያ ዘይብሉ ገበናቱን ሓጥያቱን ግና፡ ነዘን ኣብ ላዕሊ ዝገለጽኩወን ውሑዳት ጥራይ ክገልጽ ፈቲነ። እቶም ካባይ ንላዕሊ ዝልብሙን ዝፈልጡን ዝተማህሩን፡ እሞከኣ ብሓቂ ብወጽዓ ህዝቢ ኤርትራ ዝሓዘኑን ደቂ ኤርትራ ግና፡ ካባይ ንላዕሊ እጃሞም ከበርክቱ እጽውዕ። ኣብዚ ዘሎናዮ እዋን ኩላትና ኤርትራውያን፡ ብሕልፊ ከኣ እቶም ኣብ ውጻኢ ዝነብሩ ኤርትራውያን፡ ዓዲ በጺሖም ከካታት ህዝቢ ኤርትራ፡ ብዓይኖም ዝርኣዩ እጃሞምን እገዳኦምን ከሓይሉ ለበዋይ ኣመሓላልፊሎም። ብሓጺሩ ነዚ ኣብ ኣስመራ ዘሎ ልኡኽ ባዕዳውያን ገበል ብኸመይ ነልግሶ? ኣብ ዝብል ራእዩ ተመርኩስና፡ ሓቢርና ክንምክት እዋኑ ይጠልበና ስለዘሎ፡ ቀላጻለማዊን ውድባዊ ሕማማት ገዲፍና፡ ስሙር ዋዕላ ደቂ ሃገር ክንምስርት ኣሎና። መኻንያቱ በበይንኻ ብኸያት፡ በበይንኻ ስሓቕ ንህዝቢ ኤርትራ ካብዚ ገበልዚ ከገላግሎ ኣይክእልንዩ። ስለዚ ንጉዳይ ኤርትራ ዝፈትሖ ስምረት ጥራይ ስለዝኾነ፡ ኩላትና ደቂ ሃገር ብስኒትን ብፍቕርን፡ ብሓደ ኮፍ ኢልና ብሓባር ክንዛተ ግድነት ይኸውን። ካብ ባዕዳውያን ተጽዕኖ ነጻ ዝኾነ ባይቶ ሃገር፡ ብህጹጽን ብሓባርን ክንምስርት እንተድኣ በቐዕና፡ ኢሲያስ ከምቶም ቕድሚ ሕጂ ዝሓለፉ ፋሺስታውያን መራሕቲ፡ ነበረ ከምዝብሃል ጥርጥር የብለይን። እዚ ወድሓንኩም።

**ኣቶ ሃብተማርያም ኣብርሃ
ለንደን 10 መጋቢት 2010 ዓ.ም.**